

ՎԵՐԱԳԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

1864 ՅՈՒՆԻՍԵՐ 24

ՍԱԼԸ

ՆՈՒՄԵՐՈ 67

ԹԻԼԷՂՐԱԾ ԽԱՊԵՐԼԻՐԻ

Պուրբէշ • Յունվար 28:

Մանասթըրլար մատենի թէքմիլէն պիթմիշ: Եօտենիլէճէք 51 միլիոն ղշ • Իշիւն պիթ խթիգրաղ աջըլպ, մեճիսճէ դարար վերիլմիշ տիր: Եիւզտէ եհտի Փայիզ, սեքսէնսէքիլէ օլարադ:

Թրիեսթէ վարօրու իլէ կէլէն ղազէթաւսրտան ալընան խապէրէր:

Թուրին • Յունվար 18:

Տրիթթօ նամ ղազէթաւ Կարիպալտինին պիր իլանընը նէշը խտեր, քի պիրլէշալըրիճի պիր դօմիթէ թէշքիլինի պէյան խտերէք, պիւթիւն Խթալեանլարը պու պիրիճիք մէքքէն էթրաֆընա թօփլանմայա, վէ օնուն հիւթիւմէթինի ֆանըմայա տալէթ խտեր, Տրիթթօնուն մուհարրիթի մեզբիւր իլանը նէշը իթմէսինտէն թութուլուպ շէրաթա չէքիլմիշ պիր:

Լօնտրա • Յունվար 21:

Տանիմարգա գապինէթօսու, Ինկիլթէրա հիւթիւմէթինէ Կոյնմբեր դօնսթիթիւօի նունուն ֆէսիսինի վաա էթմիշտիր, շու գալիլէ քի Շէգվիկ տուգալըղընըն գալթ օլունմասը մէն օլունսուն: Պու հալաթիս էփէյի էհէմմիյէթ քէսպ էթմիշ տիր:

Գօրէնհակ • Յունվար 18:

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Լաթրիա վէ Բրուսիա տէվէթլէրինին Տանիմարգա հիւթիւմէթինէ կէօնտէրաթլէրի նօթա տիւն տէյիլ էվլէլիսի կիւն գապինէթօյա թագոթիմ օլունմուշ տուր: Պու նօթալըւ Լաթիւնի

րիա վէթրուսիա Կոյնմբեր դօնսթիթիւօի նունուն ֆէսիսինի թէքլեֆ էթմիշէք, Յունվար 18է գաաթար վաաէ վէրէրէք: Պու թէքլեֆ գապուլ օլունմուարղը հալաթ, Բրուսիա վէԼաթրիա էլշիլէրի: Տանիմարգաաան չըգըպ պալգա սիւրէթլէ մուամլէ փտէճէքլէրինի պէյան իթմիշէր խտի խտէ փէ, Տանիմարգա հիւթիւմէթի գապուլ էթմիշ տիր: Պու հալաթիս թէհազգուգ օլունմագաա տըր:

Իթրոպուրի • Յունվար 21:

Բուսիանըն րէսմի ղազէթալարը, Իմրէրաթօր հազրէթլէրինին իլան էթտիյի պիր ֆէրմանը նէշը էտէրլէր: Մէզբիւր ֆէրմանըն ահքեամընճա, Բուսիա մեմալըրինտէ պիր միլէթ մեճիսի թէշքիլ օլունմաճա տըր: Ղարպաա պուլունան էյալէթլէր, վէ Պալթիթրէքլէր, Բուսիա շէրապիա պու մեճիստէ միւրաթիսալարը պուլունմայաճա տըր:

Կիւ Խօրք • Յունվար 9:

Իէսիր թարաֆը չօգ եէրլէրտէ տէջիլէրէք եէնմիշ տիր: Ղարպիլ իրճինիաաա վաթիթ տաքէր թօփլանըլմըշ տըր:

Գօրէնհակ • Յունվար 22:

Պիւթիւն թալաֆիլիլթլէրի Կոնսթանտինուպօլիսի օնունուն հէր վէճհ իլէ թաաիլինէ գարշը տըրլար: Տանիմարգա հիւթիւմէթի Լյաթէր չայըն կէլիտինտէն մուհաֆազա էտէճէյինի պէյան իլէմիշ տիր:

Պէրլին • Յունվար 22:

Խթիգրաղ կերույէ պրագըլար • Տանիմարգա հիւթիւմէթի Լյաթէր չայըն կէլիտինի մուհաֆազա էտէճէք տիր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէջիսի վաղայր ահբեամբ ատլիյէ ա-
ղայր քիրամընտան Լնատուր օրթա գօլ
Միւթէթթիշի արթուքէթլու Լհմտվէֆիդ
էֆէնտի հազրէթլէրի Վէնչէնպէ կիւնիւ միւ-
վազգաթէն Տէրսաստէթէ կէլմիշէր տիր:

—Թասլէրի Լֆէտը շու արգգաթէ շայան
պէնտի նէշը իթմիշ տիր:

«Մալու միւր քի, Լֆղանիսթան հաքի-
մի Տօսթ Մէհմետ խանըն վէֆաթընտան
սօղրա Հէրաթ ֆաթիհի Շիր Լի խանըն
սալթանէթի իլան գըլընմըշ ըր: Միւշա-
րալէյհ իսէ, Տօսթ Մէհմետ խանըն վէլի
ահտի պուլունան միւթէվէֆֆա էօզ գարըն.
տաղը տըր: Միւթէվէֆֆայի միւշարալէյհ
1842 սէնէսի, Հինտ գուլմախանընըն Լֆ-
ղանիսթանէ կէօնտէրտէյի ասքէրի հէնէ-
րէք, վաթանընը Ինկիլթէրրանըն էլին-
տէն գուլթարմըշ օլտուղունտան, հուգու-
ղու սալթանէթ քէնտի էօզ գարընտաղա-
րընա կէլմէսինէ գարար վէրիլիշ իտի:

Միւշարալէյհ Շիր Լի խան թախթա
օթուրտուղունտա Կալթիթա թալ-գը-
տան ֆէսատ չըգարմագ իչին Լֆղանիսթա-
նա պազը մէմուրլար կիթմիշ:

Միւշարալէյհ Շիր Լի խանըն հալընըզ
փէտէր թարաֆընտան պիրատէրի պուլու-
նան Մէհմետ խան, Խօգարտա պէյան օլու-
նան գարարը՝ գապուլ իթմէյէրէք, միւշա-
րալէյհ տահա Հէրաթտա իքէն Լֆղանիս-
թանըն փալթաղթա զապթ իթմիշ իսէ տէ,
Շիր Լի խանըն գուլթի Օնու տէֆ իթմիշ
իտի:

Պունտան սօնկրատիկէր պիրատէրի Մէհ-
մետ Լգիմ խան սալթանէթ իտտասընա
գալթըշարագ՝ վուգու պուլան մուհարէպէ-
լէրտէ հէնիլտիյինտէն, Հինտիսթանա գաչ-
մըշ, վէ Ինկիլթէրրատան իմտատ իսթէմիշ
իսէ տէ, էմէլինէ նայիլ օլամայարագ սօղ-
րուհա Լֆղանիսթանա տէօնէրէք՝ Շիր Լի
խանէ թէսլիմ օլմուշ տուր:

Պիր աղ վազըթ սօղրա Հինտիսթան գալ-
մագամը սինօրտա պուլունան ասքէրինի
արթըրմայա պաշայարագ Շիր Լի խան
պունտան տօլայր շիւպհէտէ պուլունմագտա
իքէն, միւշարալէյհ գալմագամ 24,000 քիշե-
տէն միւրէքքէպպիր ֆրգա իլէ սալթանէթինի
թէպրիդ էթմէք իւզէրէ Լֆղանիսթանա կէ-
լէճէյինի պէյան իյլէմէսի իլէ Շիր Լի խան
պուլ սուրէթի գապուլ իթմէմիշ վէ սինօր պա-
շընտա պուլունան Ղէլալ ապատի միւհքէմ-
լէթմէյէ պաշամըշ տըր:

Պու սըրատա Բէնճապ թարաֆլարընտա
Ինկիլթէրրանընալէյհինտէպիր ֆէսատ գու-
հուր իթմիշ, վէ պունու հէր քէս Շիր Լ-
ի խանըն թահրիքէրինէ համլ իթմէքտէ
պուլունմուշ տուր: Չիւնքի Բէնճապ զա-
թէն Լֆղանիսթանէ թապի իքէն, Ինկի-
լէզլէր տիւրլիւ տիւրլիւ հիլէ վէ տէսիսէ-
լէր իլէ քէնտի զիյրի իտարէլէրինէ ալըշար
տըր:

Բուսիա իսէ, Հինտ իլէ Լֆղանիսթան
պէյնինտէ հասըլ օլան խուսուլթանէ իս-
թիֆատէ իտէրէք՝ Լֆղանլարը Խրան տէվ-
լէթի իլէ ուզլալարմայա վէ պու սուրէթ-
լէ Հինտ ֆէսատընըն արթմասընա պիր եօլ
պուլմայա չալըշմագտա տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Լէհլէր գըշ մէվսիմինի ազըլըհա գուլ-
լանմագտա տըրլար: Սըգ սըգ հիւճիւմլէր
իտէրէք, տէրագապ քէօյլէրէ, չիթլիքլէ-
րէ վէ մանասթըրլարա չէքիլիյօրլար: Ղէ-
նէրալ Պէրի վէ Մուրալիյէֆ, Լէհլէրին
թուլթտուղու շու եօլը պօզմաղա զիյատէ-
սիլիլէ չալըշմագտա օլուպ, պունուն իչին
մահալի հիւքիւմէթլէրինտէն պիւթիւն ա-
հալինին պիր սօղըու նուֆուղ տէֆթէրինի
հափմալարընը, վէ հէնի կէլէնլէրին թու-
լթուլմալարընը մաթլուպ էթմիշէր տիր: Փա-
գաթ էհլի իսթիլալ պունլարըն թէսպիրինի

պօշա չըգարմագ իշխան, շէհիր էմիններինն առյրէլէրիննի պատարագ նուֆուզ տէֆթէր-լէրիննի զայ վէ թէլէֆ իթմիշէր:

Պունուն իշխան հարպիյէ զապիթանլարը նա հէր կիւն թէշէքթիլէր կէլմէքտէ օլտու-դունտան, Նէնէրալ Պէրի մէզքիւր տէֆթէրլէրինն բօլիս մարիֆէթի իլէ թուրու-մալարընա գարար վէրմիշ տիր: Լէհէլէրինն պաշլըճա գըլ մէքթէլէրի սինօր պաշլարըն-տա տըր:

Կիզլէ հիւքիւմէթ հագգընտա Բուսիա բօ-լիսի էփէյիճէ մալիւմաթ քէսպ էթմիշ տիր: վէ հէր մալիւմաթ ալըլընտա, Լէհէ իսթիւա-լը Բուսիա զազէթալարընն ինանարմագ իսթէտիքլէրի կիպի փէք ուֆագ շէյ օլմա-տըղը, վէ նիզամլը պիր հիւքիւմէթ սիւրէթի վէ հէյէթիինն ալմըլ պուլըննաուզու կէօր-մէքտէ տիր:

Պիր զազէթանըն սէյլէտիյինն նազարէն, Լիւպլէն էյալէթինտէ էհլի իիթիլալտէն 18 պէօլիւք հաղըր վարըմըլ: Պունլարտան մա-տտա պիր սիվարը ալայը տալիս հաղըրմըլ:

— Իմքէրաթօրուն ճանընա գաստ իրմէք նիյէթինտէ իքէն թուրուլան տէօրտ Իթա-լիսնլարըն իսթիւմազլարը քէմալը տըգ-գաթլէ տէվլամ օլունույօր:

Եանլարընտան չըգմըլ օլան գումպարա-լար եքքիարէ վէ պէօլիւճէք տէօքիւլմիւշ տիրէր, վէ պիշիմլէրի 1858, Յունվար 14 տէ Օրսինինն սոյիգաստ նիյէթի իլէ գու-լանմըլ օլտուզու գումպարալարտան պիւս-պիւթիւն ֆարգլը տըր:

Պունլարտան սէքիզի պիրպիրինն պէնգէ-մէզլէր, տէօրտիւ հոմմուրթա պիշիմիւնտէ օլուպ, հէր պիրինտէ օն աթէշ ալաճուգ եէր վարաըր, վէ տըլ հիւզիւնտէ այրը այրը թագ-սիմ օլունուպ, օ վէճհ իլէ գօնուլմուշ քի պիր քէրրէ աթէշ ալաըգտա, գումպարա հանլը թարաֆա աթըլտա փաթլայաճաղը-մըլ: Տիկէր տէօրտիւ թէքմիլ հոմմուրթա շէքլինտէ օլուպ, աթէշ ալաճագ եէրլէրի էվլէլէրիլէր կիպի եափըլմըլ տըր:

Թուրուլանլարտան պիրինն իգրարընա նազարէն, Լանկիլիզ ֆապրիգասընտան գը-յաս օլունան մէզքիւր գումպարալարտան տէօրտիւ Իթալիա իշինտէ Ննսօլտա քէն-տիլէրինն թէպլիմ օլունմուշմըլ: Պունլար տէօքմէ օլմայըպ ճինսօտան եափըլմըլ տըր:

— Տէյլէ Նիւշ զազէթասընն եազտըղը-նա նազարէն, Լանկիլիզէրրա տէվլէթի 20 պին-տէն 30 պինէ գատար ասքէր մուհարէպէ ի-շին հաղըրլամայա գարար վէրմիշ տիր:

Եւսթրիա վէ Բուսիանըն չարիսաճը սա-քէրի Շէգվիկէ կիրմէյէ էմր ալմըլտըր տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԼԼԻՅԷ

Սայէյի մէքիարըմլայէյի հազըլէթը Սիւլիւքեանտէ պուլունան հէր սընրֆ թէպապի շահանէնն միւթէսալիյէն ալէտ-տէվամ նայիլ օլտուգլարը հիմէմի սէնիյէ վէ ինայաթը շահանէլէրի իւզէրինէ պիր ի-լալէի ճէտիտէ օլմագ իւզէրէ, Տէր ալիյէ-տէ պուլունան հէր սընրֆ ահալիտէն սէ-քիզէր նէֆէր չօճուգ ինթիսապօլունարագ, մասարիֆի մախսուսէի շահանէլէրի իլէ ֆա-րիզտէ մէքթէպի ֆըզհիյէտէ (Երաւագիտա-կան դպրոց), վէ Տէր ալիյէտէ մէքթէպի հարպիյէի շահանէտէ թալիմ օլունմալարը-նա տայիր իրատէի իհսանատէի շէհրիսարի-լէրի շէրէֆսուտուր պույրուլմուշ տուր:

Օլաթը շէվքէթսիւմաթը հազըլէթը շահա-նէնն շու միւրասըր ալիլէրի բէսմէն Պաթ-րիքիսանէլէրէ պիլտիրիլմիւշ իսէտէ, միւ-լէթիմիզինն ասըլգատէ վէ ֆուգարա ֆալիլ-եալարընտան միւսթայիտ 8 նէֆէր չօճուգ ինթիսապ օլունմասը խուսուսունու զաթը ինթիսապ Օլունմասը խուսուսունու զաթը վալայի Սատրաղամի թարաֆընտան թահրի-րաթը էճնէպիյէ օտասը միւմէյիլիզի իզգէթ-լու Օտեան Վրիգոր էֆէնտիյէ էմր ու ի-հալէ պույրուլմուշ տուր:

Լֆէնտիի մուլմալիէյհ տախի Օլաթը հաղըլէթը շահանէնն շու էֆեարը ճէմիլէի սէնիյէլէրի միլէթ իտարէսինն թէպլիլ

